

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/90/2015
Identifikačné číslo spisu: 4015200544
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4015200544.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľky: W. R., bytom G. XXX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sd/122/2015-30 zo dňa 20. júla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sd/193/2015-27 zo dňa 20. júla 2015 potvrdzuje.

Navrhovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom označeným vo výroku tohto rozsudku podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07.02.2015, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok (ďalej aj „rozhodnutie odporkyne“), nakoľko zistená miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť nepresahuje 40%.

Krajský súd poukázal na to, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu rozhodnutia odporkyne, ako aj v konaní o opravnom prostriedku, na základe predložených odborných

lekárskych nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľkin zdravotný stav nie je zhoršený na úroveň invalidity, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Podľa záverov krajského súdu navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku predloženými listinnými dôkazmi, najmä odbornými lekárskymi nálezi, nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vznik invalidity.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie, v ktorom uviedla, že stanovenie percentuálnej miery poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie zaradené v prílohe č. 4 k zákonu o sociálnom poistení v kapitole XV, v oddiele E, položka 3, v rozsahu 30% a za obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu ako za ďalšie zdravotné postihnutie v rozsahu 5%, považuje za účelové zo strany posudkových lekárov sociálneho poistenia a zároveň tento postup nie je podľa jej názoru v súlade s § 71 zákona o sociálnom poistení a Prílohou č. 4 k tomuto zákonu.

Podľa navrhovateľky krajský súd dospel na základe zisteného skutkového stavu k nesprávnym záverom a tým aj k nesprávnemu posúdeniu veci a následne k nesprávnemu rozhodnutiu. Uviedla, že ak je miera poklesu schopnosti stanovená v Prílohe č. 4 pre rozhodujúce zdravotné postihnutie (choroby podporného a pohybového aparátu - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách) v rozpätí od 20 do 35%, je absurdné, že posudkoví lekári, ktorých argumentáciu si osvojil aj krajský súd, nestanovili mieru poklesu schopnosti vo väčšom ako 30%-nom rozsahu, resp. v maximálne možnom rozsahu, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých sa zdravotný stav navrhovateľky zhoršil. Tvrdila, že posudkoví lekári nezohľadnili všetky okolnosti jej zdravotného stavu, keď v súvislosti s jej odškodnením za pracovný úraz, ktorý utrpela dňa 11.06.2009, najprv tvrdili, že daný úraz nie je pracovný, následne že tento úraz nemá nič spoločné s problémami navrhovateľky s krčnou a hrudnou chrbticou a že vertebrogénny algický syndróm (VAS), ktorým je postihnutá, nikdy nebol spôsobený utrpeným pracovným úrazom, ale je dôsledkom degeneratívnych zmien na chrbtici. Navrhovateľka považuje za nepochopiteľné a nespravodlivé, aby odporkyňa i krajský súd pri zamietnutí jej nároku na úrazovú rentu argumentovali existenciou degeneratívnych zmien na chrbtici a pri uplatnení nároku na invalidný dôchodok, o ktorý sa rozhodla požiadať práve z dôvodu existencie degeneratívnych zmien, jej posudkoví lekári určili mieru poklesu schopnosti za rozhodujúce zdravotné postihnutie účelovo na úrovni 30%, namiesto možných 35%.

Navrhovateľka ďalej vytykala odporkyňi i krajskému súdu, že nezohľadnili skutočnosť, že od roku 2009 (od utrpenia úrazu, kedy sa prehĺbili degeneratívne zmeny na chrbtici) je bez príjmu zo zamestnania a akékoľvek snahy zamestnať sa boli zmarené práve z dôvodu existencie jej zdravotných problémov.

Navrhovateľka tiež namietala, že za ďalšie zdravotné postihnutie (to znamená obmedzenie pohyblivosti v pravom ramennom kĺbe, ktoré vzniklo z dôvodu pracovného úrazu) namiesto zvýšenia miery poklesu nad hornú hranicu rozhodujúceho zdravotného postihnutia o maximálne možných 10% ju nepochopiteľne zvýšili len o 5%, čoho dôsledkom je, že nárok na invalidný dôchodok navrhovateľke nevznikol. Zvýšenie miery poklesu za ďalšie zdravotné postihnutie o 5% je podľa navrhovateľky absolútne nepreskúmateľné, najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu je o tretinu horšie v porovnaní so zdravým človekom.

Krajský súd ďalej podľa navrhovateľky pri preskúmaní rozhodnutia odporkyne vôbec nezohľadnil Scheuermannovu chorobu ako ďalšie zdravotné postihnutie popri obmedzení pohyblivosti ramenného kĺbu, pričom s týmito skutočnosťami sa podľa navrhovateľky vôbec nevysporiadal, hoci to v opravnom prostriedku výslovne uvádzala. Poukázala na to, že Scheuermannovu chorobu používala odporkyňa v konaní o úrazovú rentu na zdôvodnenie zamietnutia nároku, teraz ju však nezohľadnila pri zvýšení hornej hranice miery poklesu podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Navrhovateľka záverom vyjadrila názor, že posudkoví lekári, ktorí posúdili jej zdravotný stav, sú stále lekármi odporkyne a preto objektívne posúdenie jej zdravotného stavu malo byť vykonané nezávislým súdnym znalcom aj v konaní o invalidný dôchodok. Mala za to, že zdravotné postihnutia, ktorými trpí, odôvodňujú stanovenie minimálne 41% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a tým aj vznik nároku na invalidný dôchodok. Preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil

tak, že rozhodnutie odporkyne zruší a vráti jej vec na ďalšie konanie.

K odvolaniu proti rozsudku pripojila navrhovateľka lekársku správu z neurologického vyšetrenia zo dňa 29.07.2015, v ktorej lekár konštatuje chronický vertebrogénny algický syndróm (VAS) a neuropatickú bolesť.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k opravnému prostriedku navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, pričom vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým, lekárom sociálneho poistenia a to tak na účely správneho ako aj súdneho konania. Podľa odporkyne navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov zadovaných v konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch spochybnili alebo vyvrátili. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Odporkyňa preto navrhla napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 O. s. p..

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený viac ako päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.03.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p.).

Odvolací súd zo súdneho spisu i z pripojeného administratívneho spisu zistil, že zdravotný stav navrhovateľky v konaní o jej žiadosti o invalidný dôchodok bol posudzovaný posudkovými lekármi MUDr. B. dňa 13.01.2015 a MUDr. Y. dňa 06.05.2015, pričom obe tieto posudkové lekárky neuznali navrhovateľku invalidnou a mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť jej určili na 35%. Ďalší posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia, MUDr. W. E. bol rozhodnutím odporkyne vylúčený z konania a posúdením zdravotného stavu navrhovateľky bola poverená posudková lekárka Sociálnej poisťovne, ústredia, vysunuté pracovisko Banská Bystrica, MUDr. Z. K.. Menovaná po vyšetrení navrhovateľky a vyhodnotení všetkých dostupných lekárskejších správ a iných podkladov v odbornom lekárskom posudku zo dňa 03.06.2015 konštatovala ako rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky - Choroby podporného a pohybového aparátu, dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia; Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku (kapitola XV, oddiel E, položka 3, písmeno b/), s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30%. Zároveň stanovila ako iné zdravotné postihnutie - Choroby podporného a pohybového aparátu; postihnutie končatín; obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu na dominantnej končatine (kapitola XV, oddiel G, položka 6, písmeno b), pre ktoré bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená o 5%. V posudku sa ďalej uvádza, že navrhovateľka je od roku 2011 v liečbe neurológa, fyziatra pre bolesti v krčnej, hrudnej a driekovej chrbtici, ktoré sa zhoršili po úraze dňa 12.06.2009, kedy utrpela úraz pravého pleca s jeho pohmoždením po náraze kovovými dverami. Neurológ pri svojom vyšetrení popisuje cervikobrachiálny syndróm vpravo pri zistených degeneratívnych zmenách na stavcoch a medzistavcových platničkách, pričom uvedené zmeny boli objektívne potvrdené zobrazovacími metódami (RTG vyšetrením a magnetickou rezonanciou krčnej, hrudnej i driekovej chrbtice). V objektívnom neurologickom vyšetrení je popísaná mierna funkčná porucha v krčnej, hrudnej i driekovej chrbtici a taktiež mierna porucha funkcie v pravom ramennom kĺbe. Taktiež pri objektívnom vyšetrení súdneho znalca dňa 20.02.2014 je

dokumentovaná mierna funkčná porucha krčnej, hrudnej i driekovej chrbtice. Posudková lekárka ďalej konštatovala, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri miernej funkčnej poruche krčnej a driekovej chrbtice s intermitentnými prejavmi koreňového dráždenia pod obrazom cervikobrachiálneho syndrómu je 30%, čo je stredná hranica percentuálneho rozpätia, ktorú určila vzhľadom na vzdelanie a pracovné zaradenie navrhovateľky, ako aj vzhľadom na to, že prejavy koreňového dráždenia mala len krátkodobo, po pracovnom úraze, aktuálne nie sú prítomné. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola zvýšená o 5% pre obmedzenie pohyblivosti v pravom ramennom kĺbe. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 35%. Za posudkovo nezávažnú bola vyhodnotená chudokrvnosť navrhovateľky z nedostatku železa a kyseliny listovej, ktorá bola dôvodom pre jej hospitalizáciu a substitučnú liečbu, po ktorej došlo k zlepšeniu, aktuálne je toto ochorenie v remisii.

Za rozhodujúce zdravotné postihnutie u navrhovateľky teda boli určené degeneratívne zmeny ma chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím s prejavmi nervového svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku, ktoré boli v posudku vyhodnotené ako mierna funkčná porucha krčnej, hrudnej a i driekovej chrbtice. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri miernej funkčnej poruche s občasnými prejavmi koreňového dráždenia bola určená na 30% ako stredná hranica percentuálneho rozpätia a to s ohľadom na vzdelanie, pracovné uplatnenie navrhovateľky, ako aj vzhľadom k tomu, že prejavy koreňového dráždenia mala len krátkodobo, po pracovnom úraze, aktuálne nie sú prítomné. Tento postup bol podľa názoru odvolacieho súdu v súlade so zákonom o sociálnom poistení a Prílohou č. 4 k tomuto zákonu a niet dôvodu považovať ho za účelový.

V medziach ustanovenia § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení bolo i určenie zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou za iné zdravotné postihnutie navrhovateľky, konkrétne za obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu na dominantnej končatine. Je treba pripomenúť, že mieru poklesu určenú podľa druhu rozhodujúceho zdravotného postihnutia možno zvýšiť od 1% do 10%, a to len vtedy, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V prípade navrhovateľky bola miera poklesu zvýšená o 5%, teda uprostred možnej škály percentuálneho zvýšenia.

Popri obmedzení pohyblivosti ramenného kĺbu neboli ostatné v posudku spomenuté choroby navrhovateľky vyhodnotené ako posudkovo závažné, vrátane stavu po prekonanej diagnóze morbus Scheuermann. Táto choroba nebola v posudku vyhodnotená ako ovplyvňujúca pokles zárobkovej činnosti navrhovateľky a navrhovateľka nepredložila žiadne dôkazy o tom, že by toto ochorenie nebolo možné považovať za prekonané, resp. že by pretrvávali jeho nepriaznivé následky a negatívne ovplyvňovali jej pracovnú schopnosť.

Podľa názoru odvolacieho súdu teda navrhovateľka v správnom konaní nepredložila také dôkazy, ktoré neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne z ktorých by vyplývali iné diagnostické závery, aké boli zistené v konaní u odporkyne, alebo ktoré by nasvedčovali existencii nových skutočností či inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky, než aký bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený posudkovými lekármi sociálneho poistenia (§ 250i O. s. p.), prípadne by prijaté závery inak hodnoverne spochybňovali.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi i navrhovateľkinou zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Navrhovateľkou uvádzané námietky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonanie nového dokazovania vo veci. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. K výhradám navrhovateľky voči posudkom posudkových lekárov Sociálnej poisťovne odvolací súd znova

poznámenáva, že neboli zistené skutočnosti vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti, resp. nepredpojatosti v konkrétnej veci (takéto skutočnosti nekonkretizovala ani navrhovateľka) a preto nebol dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Odvolací súd chápe subjektívne ťažkosti navrhovateľky v súvislosti so získaním a udrжанím si zamestnania, keďže jej zdravotné postihnutia a s tým spojené bolesti nepochybne znižujú jej schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť. Úlohou správneho súdu však bolo preskúmať zákonnosť rozhodnutia odporkyne a keďže zákon týmto rozhodnutím porušený nebol, postupoval krajský súd správne, keď rozhodnutie odporkyne potvrdil.

V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky (v porovnaní so stavom ustáleným v čase rozhodovania odporkyne), zachytenému relevantnými aktuálnymi lekáorskými nálezmi, navrhovateľka môže opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne opravnému prostriedku navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 v spojení s § 250ja ods. 3 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .